

Załącznik do uchwały Nr XXVI/172/2021
Rady Gminy Drawsko z dnia 24 lutego 2021r.
w sprawie
Gminnego programu
przeciwdziałania przemocy w rodzinie
oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie
w Gminie Drawsko na lata 2021-2027

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE ORAZ
OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
W GMINIE DRAWSKO
NA LATA 2021-2027**

Spis treści

WPROWADZENIE

I.	UWARUNKOWANIA PRAWNE TWORZENIA PROGRAMU	4
II.	DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W GMINIE, ANALIZA SWOT,WNIOSKI.....	4
	DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W GMINIE DRAWSKO.....	4
	ANALIZA SWOT	5
	WNIOSKI	6
III.	CEL GŁÓWNY I ZAKŁADANE EFEKTY PROGRAMU	7
IV.	ZAŁOŻENIA PROGRAMU.	7
V.	BENEFICJENCI I REALIZATORZY PROGRAMU.	9
VI.	ZADANIA I HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU.....	9
VII.	FINANSOWANIE, SPRAWOZDAWCZOŚĆ, SPOSÓB MONITOROWANIA	11

Przemoc jest zjawiskiem występującym powszechnie w społeczeństwie i dotyczy rodziny o różnym statusie społecznym. Jest jednocześnie skutkiem jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Należy do kategorii zachowań negatywnych i szkodliwych społecznie.

Przemoc domowa jest przestępstwem. Przestępstwo to znane jest w polskim kodeksie karnym jako przestępstwo znęcania się nad rodziną.

Art. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie definiuje *przemoc w rodzinie* – jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc w rodzinie występuje wtedy gdy:

- jest intencjonalna - jest zamierzonym działaniem ukierunkowanym na ofiarę i ma na celu kontrolowanie jej i podporządkowanie; zmierza do osiągnięcia jakiegoś celu,
- siły są nierównomierne- wykorzystuje przewagę sił, uniemożliwiając samoobronę, opiera się na władzy i kontroli,
- narusza prawa i dobra osobiste - sprawca wykorzystuje przewagę siły, ogranicza podstawowe potrzeby niezbędne do prawidłowego funkcjonowania (fizjologiczne, bezpieczeństwa) oraz narusza podstawowe prawa ofiary (np. prawo nietykalności fizycznej, godności, szacunku, itd.),
- powoduje cierpienie i ból- sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody, doświadczenie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony.

Wyróżnia się rodzaje przemocy w rodzinie:

- fizyczna - wszystkie działania polegające na użyciu siły i prowadzą do nieprzypadkowych urazów, zranień, stłuczeń, złamań, zasinień,
- psychiczna - umyślne działanie wykorzystujące nie siłę fizyczną, lecz mechanizmy psychiczne, powodujące zachowanie negatywnego obrazu własnej osoby u ofiary, obniżenie poczucia wartości, pojawienie się stanów lękowych i nerwicowych,
- seksualna - wymuszanie niechcianych przez ofiarę zachowań, w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych sprawcy,
- ekonomiczna - działania prowadzące do całkowitego finansowego uzależnienia ofiary od sprawcy.

Wszystkie formy przemocy wzajemnie się uzupełniają i przenikają, a każda z nich powoduje określone szkody na zdrowiu fizycznym oraz psychicznym, wywołujące cierpienie i krzywdy moralne u osób, które jej doznają.

Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie gminy Drawsko na lata 2021-2027 to dokument przedstawiający koncepcję działań zmierzających do rozpoznania zagrożeń przemocy i minimalizowania jej negatywnych skutków.

Program został opracowany w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Drawsku z uwzględnieniem danych i doświadczeń Zespołu Interdyscyplinarnego.

Przedstawiony Program - jako wieloletni - składa się 7 części. W pierwszej zostały przedstawione podstawy prawne tworzenia dokumentu. Druga część obejmuje diagnozę zjawiska przemocy, uwzględniając specyfikę Gminy Drawsko oraz dotychczasowe działania podejmowane na terenie Gminy. W trzeciej części wyznaczono cel i zakładane efekty wprowadzenia programu. W czwartej części przedstawiono założenia do programu w odpowiedzi na potrzeby różnych grup społecznych (dzieci, młodzieży, osób starszych itd.) doznających przemocy w rodzinie. W piątej części wskazano beneficjentów oraz realizatorów programu, zakładając współpracę wielu służb, instytucji i organizacji pozarządowych. Szósta część wyznacza poszczególne zadania programu i harmonogram realizacji. Ostatnia, siódma część, zawiera informacje na temat finansowania, sprawozdawczości oraz sposobu monitoringu programu, jako metody wspierania, jakości i efektywności niesionej pomocy.

I. UWARUNKOWANIA PRAWNE TWORZENIA PROGRAMU.

Obowiązek opracowania programu wynika z art. 6 ust. 2, pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, który brzmi: „do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym: 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie”.

Podstawę prawną działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy jest też Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 02 kwietnia 1997r. oraz główne akty prawne regulujące treść programu oraz wpływające na jego realizację:

- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy,
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny,
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji,
- ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego,
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz formularzy „Niebieska Karta”,
- Uchwała Nr L/292/2014 Rady Gminy Drawsko z dnia 28 maja 2014 roku w sprawie trybu i sposobu powoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania,
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Drawsko na lata 2021 – 2027.

II. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W GMINIE, ANALIZA SWOT, WNIOSKI.

DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W GMINIE DRAWSKO.

Gmina Drawsko jest gminą wiejską, zlokalizowaną w północno-zachodniej części województwa wielkopolskiego, w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim, o charakterze turystyczno-rolniczym. Powierzchnia ogólna gminy wynosi 163 km². Liczba ludności wynosi - 6.219 mieszkańców stałych i czasowych (stan na dzień 31.12.2020r. - dane USC Drawsko). W skład gminy wchodzi 12 wsi sołeckich. Na terenie gminy funkcjonuje, 5 szkół podstawowych, 1 przedszkole wraz z 6 oddziałami, 12 Świetlic Wiejskich, Ośrodek Profilaktyki i Promocji Zdrowia w Drawsku, Posterunek Policji, Klub Senior+, 5 Ochotniczych Straży Pożarnych, 2 placówki służby zdrowia, ok. 20 stowarzyszeń non profit z siedzibą na terenie gminy oraz kilka współpracujących spoza terenu gminy. Instytucjonalną działalność na rzecz pomocy osobom i rodzinom będącym w trudnej sytuacji życiowej prowadzi Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Drawsku (GOPS), który współpracuje z innymi jednostkami pomocy społecznej, Policją, Sądem, Kuratorami, Ośrodkiem Profilaktyki i Promocji Zdrowia w Drawsku oraz innymi instytucjami. W ramach Ośrodka Profilaktyki i promocji Zdrowia w Drawsku działa: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punkt Informacyjno-Konsultacyjny zatrudniający psychologa - 1 raz w miesiącu, terapeutę ds. uzależnień - 2 razy w miesiącu oraz Wspólnota Anonimowych Alkoholików - spotykająca się 1 raz w tygodniu.

Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Drawsko liczy 8 członków, w jego skład wchodzi min.: Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, jednocześnie pełniący funkcję Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego w Drawsku, 2 pracowników socjalnych, kurator sądowy, dzielnicowy, pedagog szkolny, pielęgniarka środowiskowa oraz pełnomocnik Gminnej Komisji Rozwiązywania problemów Alkoholowych w Drawsku (GKRPA).

Trudno ocenić skalę przemocy w rodzinie, najlepiej obrazują ją statystyki.

Tabela 1. Liczba prowadzonych w gminie Drawsko procedur „Niebieska Karta”

rok		2015	2016	2017	2018	2019	2020						
Liczba prowadzonych NK ogółem w roku		16	12	11	14	13	18						
Liczba założonych NK w roku		10	7	8	10	12	14						
Liczba osób objętych wsparciem		62	72	47	45	57	47						
Liczba zakończonych NK, w tym z powodu:		12	5	7	7	12	9						
- ustania przemocy	- braku zasadności działań	8	4	5	0	4	3	0	7	2	10	1	8

Źródło danych: sprawozdawczość Centralnej Aplikacji Statystycznej

W poszczególnych latach Zespół Interdyscyplinarny spotykał się wielokrotnie, w 2015 – 11 , 2016 – 5, 2017 – 6, 2018 – 6, 2019 – 5 i w 2020 – 6 spotkań. Z danych Zespołu Interdyscyplinarnego wynika, iż spośród pięciu podmiotów uprawnionych do wszczęcia procedury Niebieska Karta (NK) (tj. policja, oświata, pomoc społeczna, profilaktyka alkoholowa i służba zdrowia), procedurę NK w latach 2015 – 2020 wszczyła wyłącznie Policja oraz pomoc społeczna.

Na podstawie analizy dokumentów Zespołu Interdyscyplinarnego prowadzonych w latach 2015-2020 oraz własnych obserwacji pracowników działających w środowisku ustalono:

- liczba prowadzonych procedur NK corocznie utrzymuje się na podobnym poziomie,
- przemoc występująca w rodzinie jest ukrywana, to nadal temat bardzo wstydliwy i jakby lekceważony, aż do chwili zaistnienia sytuacji dotyczących bezpośredniej przemocy, gł. fizycznej,
- zjawisko często występuje w rodzinach, gdzie sprawca nadużywa alkoholu lub innych używek,
- przypadki stosowania przemocy najczęściej mają miejsce w domach rodzinnych, w zamkniętym kręgu osób, gdzie świadkami są jedynie członkowie rodziny,
- mimo istniejącego problemu w rodzinie, ofiary przemocy nie korzystają lub bardzo rzadko korzystają z przysługującego im prawa złożenia zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa,
- osobami pokrzywdzonymi są głównie kobiety,
- w większości przypadków ofiary zgłaszały przemoc psychiczną, fizyczną oraz inne rodzaje zachowań, w tym: uszkodzenie mienia, groźby karalne, oraz znieważanie, nie odnotowano przypadków przemocy seksualnej.

Istotną kwestią są dane wskazujące, iż w badanych latach znaczna liczba prowadzonych procedur NK została decyzją Zespołu Interdyscyplinarnego zamknięta, rozstrzygając jako powód zamknięcia - brak zasadności co do podejmowania dalszych działań. Świadczy to o fakcie, że ww. sprawy, po rozpoznaniu ich, nie zawierały znamion przemocy domowej a mieściły się w kategoriach konfliktów rodzinnych.

ANALIZA SWOT.

W oparciu o powyższe dane dokonano analizy strategicznej problemu przemocy w Gminie Drawsko, która pozwala wykorzystać zgromadzone informacje do opracowania strategii działania opartej na silnych stronach i szansach, przy jednoczesnym eliminowaniu bądź ograniczaniu słabych stron i zagrożeń tzw. Analizy SWOT.

Tabela 2. Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego w Drawsku, którego zadaniem jest integrowanie i koordynowanie działań różnych podmiotów • Uchwalenie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Drawsko na lata 2021-2027 uwzględniającej rozwiązania problemu przemocy w rodzinie; • Funkcjonujący system przeciwdziałania problemom alkoholowym, często związany jest z problemem przemocy domowej, • Wyszkolona kadra GOPS w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie 	<ul style="list-style-type: none"> • Brak ciągłej, bieżącej diagnozy potrzeb • Niski poziom świadomości społecznej na temat przemocy domowej- czym ona jest, cykl przemocy, skutki psychologiczne i prawne stosowanej przemocy; • Niewystarczające upowszechnianie informacji o naturze problemu przemocy domowej; • Problemy mieszkaniowe uniemożliwiające skuteczną izolację sprawców przemocy w rodzinie • Brak aktualnych danych nt. faktycznego poziomu przemocy w rodzinie, poza danymi ZI • Brak specjalistycznych placówek działających z osobami stosującymi przemoc
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Wykorzystanie instrumentów prawnych stworzonych w szczególności przez ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie • Doświadczenia we współpracy pomiędzy instytucjami; • Mobilność i elastyczność działania kadr podmiotów; • Zapewnienie społeczności szerokiego dostępu do informacji i poradnictwa z zakresie rozpoznawania problemu przemocy w rodzinie, źródeł uzyskania pomocy i terapii; • Akceptacja społeczna dla działań podejmowanych na rzecz zapobiegania przemocy w rodzinie; 	<ul style="list-style-type: none"> • Niewystarczające nakłady finansowe z budżetu państwa na realizację zadań zleconych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie; • Słaba aktywność społeczna; • Niewystarczający poziom finansowania placówek pomocowych; • Ukrywanie problemu przemocy domowej i rówieśniczej;

Źródło danych: dane Zespołu Interdyscyplinarnego

WNIOSKI.

Przeprowadzona diagnoza pozwala na zidentyfikowanie najważniejszych problemów i wyzwań dla samorządu lokalnego. Zaliczono do nich:

- konieczność zintensyfikowania działalności profilaktycznej, zwiększenie dostępności wsparcia przez pomoc terapeutyczną, psychologiczną i prawną
- wspieranie organizacyjne i prawne działań Zespołu Interdyscyplinarnego, zacieśnienie współpracy wszystkich służb działających w środowisku
- motywowanie osoby stosujące przemoc poprzez rozumienie konsekwencji moralnych, psychologicznych, interpersonalnych i prawnych swoich zachowań
- profesjonalizację służb działających w obszarze przemocy poprzez stałe doskonalenie, poszerzanie kadr pomocowych, rozwijanie sektora pozarządowego oraz zacieśnianie współpracy z organizacjami pozarządowymi.

III. CEL GŁÓWNY I ZAKŁADANE EFEKTY PROGRAMU.

Wyniki diagnozy, po ich nałożeniu na kompetencje samorządu lokalnego, posłużyły do sformułowania głównych założeń programu a następnie wyznaczenia celów, realizatorów oraz harmonogramu działania.

Głównym celem programu jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności pomocy.

Wśród zakładanych efektów realizacji programu znajdują się:

- zmiana postaw społeczeństwa wobec problemu przemocy w rodzinie i innych doświadczeń kryzysowych;
- wzrost liczby osób profesjonalnie pomagających osobom doświadczającym kryzysów życiowych oraz sprawcom przemocy w rodzinie;
- zacieśnienie współpracy pomiędzy specjalistami, instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz osób doświadczających kryzysów życiowych;
- poszerzanie świadomości społecznej w zakresie dostępnych form pomocy i instytucji działających w tym zakresie;
- dotarcie z różnymi formami pomocy do grup i środowisk marginesowych i pozbawionych dostępu do pomocy specjalistycznej;
- spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie;
- spadek liczby rodzin, w których interwencje Policji i innych służb zajmujących się przemocą w rodzinie, podejmowane są wielokrotnie.
- wzajemna współpraca i współdziałanie organów władzy publicznej, organizacji, środowisk oraz osób fizycznych;
- zwrócenie uwagi na szczególną ochronę dzieci, poprzez udzielenie rodzinie szczególnego wsparcia w dążeniu do poprawy jej funkcjonowania.

IV. ZAŁOŻENIA PROGRAMU.

Skuteczne przeciwdziałanie i zwalczanie przemocy w rodzinie wymaga współpracy różnych służb a wdrożenie w życie Programu jest gwarancją zintegrowanych działań profilaktycznych, interwencyjnych i pomocowych w tym zakresie.

W celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym realizacji celów ustawowych oraz celów wskazanych w Programie, określono cztery podstawowe obszary, zawierające kierunki działań.

- **Profilaktyka:**
Obszar kierowany jest do ogółu społeczeństwa, w tym do osób i rodzin zagrożonych przemocą w rodzinie.
- **Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie:**
Obszar kierowany do osób dotkniętych przemocą w rodzinie (w tym do: kobiet, mężczyzn, dzieci, współmałżonków lub partnerów w związku nieformalnym, osób starszych, osób z niepełnosprawnościami lub osób niesamodzielnych).
- **Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie:**
Obszar kierowany do osób stosujących przemoc w rodzinie, jak również do właściwych służb lub podmiotów zajmujących się oddziaływaniem na osoby stosujące przemoc.
- **Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:**
Obszar kierowany do przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Tabela 3. Podmioty realizujące działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

PODMIOT	SŁUŻBY	DZIAŁANIE
GOPS	pracownicy socjalni pomocy społecznej	<ul style="list-style-type: none"> • stałe diagnozowanie środowiska lokalnego • podejmowanie stosownych działań, • współdziałanie z innymi podmiotami
Policja	dzielnicowi, funkcjonariusze Policji	<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie rozpoznania rejonu służbowego • podejmowanie stosownych działań, w tym prowadzenie postępowań przygotowawczych, w tym nakaz opuszczenia miejsca zamieszkania, • współdziałanie z innymi podmiotami
GKPiRPA	członkowie gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	<ul style="list-style-type: none"> • stałe diagnozowanie lokalnego środowiska w obszarze uzależnień • podejmowanie stosownych działań • współdziałanie z innymi podmiotami
Oświata	nauczyciele i pedagodzy	<ul style="list-style-type: none"> • ochrona dziecka przed przemocą • podejmowanie stosownych działań • współdziałanie z innymi podmiotami
Służba Zdrowia	pracownicy służb zdrowia	<ul style="list-style-type: none"> • interwencja Służby Zdrowia • podejmowanie stosownych działań • współdziałanie z innymi podmiotami
Zespół Interdyscyplinarnej	członkowie zespołu interdyscyplinarnego	<ul style="list-style-type: none"> • realizacja procedury „Niebieska Karta” oraz zadań wynikających z ustawy • podejmowanie stosownych działań • współdziałanie z innymi podmiotami
Sąd Rejonowy w Trzciance	kuratorzy zawodowi i społeczni	<ul style="list-style-type: none"> • wykonywanie dozoru sądowego • podejmowanie stosownych działań • współdziałanie z innymi podmiotami
Inne jednostki i organizacje	członkowie organizacji i stowarzyszeń	<ul style="list-style-type: none"> • aktywne uczestnictwo w działaniach • wspieranie działań profilaktycznych
Społeczność lokalna	Ogół mieszkańców gminy	<ul style="list-style-type: none"> • aktywne uczestnictwo w działaniach

Źródło danych: dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Drawsku

V. BENEFICJENCI I REALIZATORZY PROGRAMU.

Bezpośrednim wsparciem w ramach Programu zostaną objęci wszyscy mieszkańcy gminy Drawsko, a w szczególności:

- osoby doświadczające przemocy w rodzinie
- osoby dorosłe jak i dzieci doświadczające sytuacji kryzysowej,
- osoby pozostające w konflikcie rodzinnym,
- osoby i rodziny z problemami bezrobocia,
- osoby i rodziny z problemami uzależnień
- młodzież doznająca kryzysów wieku dojrzewania i ich rodziny oraz
- przedstawiciele instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami zagrożonymi, bądź dotkniętymi przemocą min. pracownicy socjalni, policjanci, nauczyciele, pedagodzy, pracownicy służby zdrowia, członkowie GKRPA, kuratorzy sądowi.

Kluczową rolę w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie spełnia gmina. W ramach tego obowiązku do gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Działania określone w tym programie realizowane będą przez zespół interdyscyplinarny. Z uwagi na to, że działania służące przeciwdziałaniu przemocy domowej najczęściej podejmowane są przez szereg różnych podmiotów, zasadne jest określenie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Drawsku jako podmiotu odpowiedzialnego za koordynację tych działań.

VI. ZADANIA I HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU

Realizowanie celów Programu wymaga wyznaczenia kierunków działań i ich realizatorów w przestrzeni czasowej. Powyższe cele i kierunki działań określone zostały w tabeli uwzględniającej zadania, poprzez wyznaczenie im poszczególnych realizatorów i ram czasowych.

Tabela 4. Harmonogram realizacji programu.

L.p.	Zadania	Kierunki działań	Realizatorzy	Harmogram
1.	Podniesienie poziomu wiedzy, świadomości i wrażliwości społecznej mieszkańców na temat zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości uzyskania pomocy	Prowadzenie poradnictwa o możliwościach i formach wsparcia ofiar przemocy oraz jednostkach udzielających pomocy, rozpowszechnianie informacji o formach wsparcia oraz instytucjach udzielających pomocy ofiarom przemocy w rodzinie na stronach internetowych gminy Drawsko, prowadzenie lokalnych kampanii informacyjno-edukacyjnych adresowanych do ogółu społeczności lokalnej w zakresie przeciwdziałania przemocy	Zespół Interdyscyplinarny partnerzy: Policja GKRPA Oświata Służba zdrowia Kuratorzy GOPS Stowarzyszenia Sołtysi	2021-2027
2.	Zwiększenie dostępności i efektywności działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie adresowanych do	Zapewnienie osobom doświadczającym przemocy w rodzinie pomocy psychologicznej, socjalnej oraz wskazanie możliwości skorzystania z pomocy prawnej, podejmowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie, wykonywanie czynności zgodnie	Zespół Interdyscyplinarny partnerzy: Policja GKRPA Kuratorzy Oświata Służba zdrowia	2021-2027

	różnych grup ryzyka	z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, praca ZI na rzecz rodzin, w których dochodzi do przemocy, prowadzenie i monitorowanie NK, motywowanie sprawców przemocy do współpracy	GOPS Ośrodek Profilaktyki i Promocji Zdrowia	
3.	Wspieranie ruchu samopomocowego	Wspieranie i wzmacnianie rozwoju istniejących w gminie Wspólnoty Anonimowych Alkoholików poprzez rozszerzenie pomocy terapeutycznej dla osób dotkniętych problemem przemocy w rodzinie	Wspólnota Anonimowych Alkoholików Samorząd Organizacje pozarządowe	2021-2027
4.	Systematyczne podnoszenie poziomu wiedzy i umiejętności osób zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie	Wzrost liczby przeszkolonych osób przygotowanych do pomagania rodzinie z problemem przemocy, udział w konferencjach, naradach, wymiana doświadczeń pomiędzy instytucjami udzielającymi pomocy i placówkami wsparcia	Zespół Interdyscyplinarny Partnerzy: GKRPA Służba zdrowia Oświata Kuratorzy GOPS Policja Organizacje pozarządowe	2021-2027
5.	Zmiana postaw osób stosujących przemoc	Praca socjalna na rzecz osób stosujących przemoc, działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych w rodzinach, kompetencji rodziców, w rodzinach zagrożonych przemocą – prowadzenie kampanii informacyjno-edukacyjnych dla rodziców, zachęcanie do aktywnych postaw, promowanie samopomocy i pomocy sąsiedzkiej	GOPS Zespół Interdyscyplinarny, Ośrodek Profilaktyki i Promocji Zdrowia	2021-2027
6.	Ochrona ofiar przemocy w rodzinie	Budowanie skutecznych form pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie, udzielenie profesjonalnej pomocy, wdrażanie procedury NK oraz monitorowanie prowadzonych postępowań, opracowywanie i udostępnianie materiałów informacyjnych o instytucjach udzielających pomocy, kontynuowanie pracy socjalnej z rodzinami, współpraca z instytucjami	Zespół Interdyscyplinarny GOPS Policja, Ośrodek Profilaktyki i Promocji Zdrowia	2021-2027

Prognoza zmian:

- obniżenie przypadków osób i rodzin zmagających się z problemem przemocy w rodzinie, skuteczniejsze wsparcie dla osób i rodzin zmagających się z problemem, profesjonalizacja służb zajmujących się rozwiązywaniem problemu przemocy w gminie, wzbogacenie oferty fachowej pomocy, ograniczenie przestępczości, wzrost zasobu wiedzy mieszkańców o problemie przemocy i jej skutkach.

VII. FINANSOWANIE, SPRAWOZDAWCZOŚĆ, SPOSÓB MONITOROWANIA

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ofiar Przemocy w Rodzinie opracowany na lata 2021-2027 zakłada ciągłość w realizacji wytyczonych kierunków działań, a także otwartość na propozycje nowych rozwiązań.

Finansowanie realizacji zadań Programu jest dokonywane ze środków budżetowych Gminy Drawsko w ramach corocznie uchwalanego budżetu gminy (klasyfikacja budżetowa: dział 852-Pomoc Społeczna, rozdział 85205 Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie). Na realizację Programu mogą być wykorzystywane środki pozabudżetowe pozyskiwane z innych źródeł: darowizn, innych wpływów od osób prawnych i fizycznych oraz funduszy Unii Europejskiej, a także ze środków własnych realizatorów.

Program podlega ewaluacji w oparciu o dane zebrane przez Zespół Interdyscyplinarny w Drawsku. Z realizacji programu przeprowadzana jest sprawozdawczość raz do roku, w terminie przedkładania sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka pomocy Społecznej w Drawsku (art. 110, ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej).

Monitorowanie programu prowadzi Zespół Interdyscyplinarny w Drawsku wraz z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Drawsku. Monitoring Programu pozwoli na planowanie działań, ich ewaluację i ocenę efektów. Przy ocenie Programu pod uwagę brane będą wskaźniki:

- 1) Liczba osób/rodzin objętych pomocą,
- 2) Liczba osób przeszkolonych w zakresie przeciwdziałania przemocy,
- 3) Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego,
- 4) Liczba wszczętych procedur Niebieskiej Karty,
- 5) Liczba i powód zakończenia procedury Niebieskiej Karty,
- 6) Liczba ofiar przemocy w rodzinie,
- 7) Liczba osób biorących udział w programach korekcyjnych,
- 8) Liczba postępowań przygotowawczych wobec sprawców przemocy.